

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4407205901
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4407205901.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Maty Polyákovvej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu: Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Nitra, so sídlom Nitra, Nám. Jána Pavla II. č. 7, IČO: 35 593 008, zastúpený Advokátska kancelária Petruška & Partners s.r.o., so sídlom Nitra, Kupecká 18, IČO: 47 254 882, proti žalovaným: 1/ Slovenský pozemkový fond, so sídlom Bratislava, Búdkova 36, IČO: 17 335 345, 2/ Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Banská Bystrica, Námestie SNP 8, IČO: 36 038 351, žalovaný v 2. rade zastúpený HMG LEGAL, s.r.o., so sídlom Bratislava, Červeňova 14, IČO: 35 885 459, o vydanie nehnuteľnosti, na odvolanie žalobcu proti čiastočnému rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 21. septembra 2017 č. k. 10C/92/2007-930 takto

rozhodol:

Odvolací súd čiastočný rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému v I. rade priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Pôvodný žalobca Rímskokatolícka cirkev Bratislavsko-Trnavská arcidiecéza, Hollého 10, Trnava sa domáhal voči žalovaným v I. a 2. rade vydania nehnuteľností bližšie špecifikovaných v petite žaloby a to spolu s dokumentáciou, ktorá im prislúcha, všetko do 30 dní po právoplatnosti rozsudku. Právoplatným uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 23.10.2009 č. k. 10C/92/2007-420 vstúpila namiesto doterajšieho žalobcu Rímskokatolícka cirkev, Biskupstvo Nitra, Nám. Jána Pavla II. č. 7, Nitra, IČO: 35 593 008. Žalobca v priebehu konania požiadal o zmenu žaloby, ktorá bola pripustená právoplatným uznesením Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 10.06.2015 č. k. 10C/92/2007-73, ktorou sa domáhal vydania nehnuteľnosti tak, ako boli presne špecifikované. Uznesením zo dňa 30.09.2016 č. k. 10C/92/2007-763 bolo konanie v časti zastavené, a to v časti o vydanie nehnuteľnosti nachádzajúcich sa v kat. úz. E., parc. č. 3256 o výmere 1480 m², parc. č. 3229 druh pozemku cesta o výmere 4550 m², parc. č. 3234 druh pozemku cesta o výmere 7071 m², parc. č. 3250 druh pozemku cesta o výmere 601 m², parc. č. 3250 druh pozemku les o výmere 601 m², parc. č. 3220 o výmere 838 m² a parc. č. 3221/1-5 o výmere 97117 m². Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 2, § 3, § 4, § 5 zák. č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam. V predmetnej veci dospel k záveru, že je splnená zákonná požiadavka, aby v danom prípade mohol byť vydaný čiastočný rozsudok, a preto rozhodol o časti predmetu konania čiastočným rozsudkom. Vzhľadom na to, že predmetom konania je vydanie nehnuteľných vecí a ich počet nie je zanedbateľný, vydania časti sporných nehnuteľností sa žalobca domáha voči žalovanému v I. rade, vydania časti sporných nehnuteľností sa domáha voči žalovanému v 2. rade a napokon vydania časti nehnuteľností sa domáha vydania spoločne a nerozdielne voči žalovaným v I. a 2. rade. Preto považoval za účelné a to so zreteľom na záujem

strán a hospodárnosť konania, aby vo veci najprv rozhodol čiastočným rozsudkom a to výlučne o nároku žalobcu voči žalovanému v 1. rade. Prioritne sa bolo potrebné vysporiadať s otázkou, či výzva pôvodného žalobcu na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam zo dňa 21.04.2006 adresovaná a doručená žalovanému v I. rade 24.04.2006 spĺňa alebo nespĺňa minimálne náležitosti určitosti výzvy spôsobilej vyvolať účinky vymedzené v zák. č. 161/2005 Z. z. V časti 9. svojho rozhodnutia poukázal na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR, ako aj rozhodnutia Krajského súdu v Nitre, v ktorých je podrobne vysvetlené, aké minimálne náležitosti výzva na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam musí obsahovať. Z týchto rozhodnutí možno jednoznačne a bez akýchkoľvek pochyb uzatvoriť, že takáto výzva na svoju platnosť musí obsahovať katastrálne územie a označenie príslušnej pzkn. vložky. Označenie pzkn. vložky v danej veci je však nutné vyhodnocovať mimoriadne citlivo, pretože z postoja strán, ako aj oznámenia bývalej Správy katastra Nové Zámky je preukázané, že pozemková kniha pre kat. úz. E. bola zničená počas vojny. Preto nie je možné spravodlivo požadovať od žalobcu, aby výzva doručená žalovanému v I. rade obsahovala aj číslo pzkn. vložky. Na druhej strane však je toho názoru, že pôvodnému žalobcovi nič nebránilo, aby citovaná výzva adresovaná a doručená žalovanému v I. rade obsahovala katastrálne územie E.. Tento nedostatok by bolo možné zhojiť aj dodatočným doplnením listinných dôkazov, čo by sa však muselo stihnúť najneskôr do 30.04.2006. Pôvodný žalobca sa aj snažil týmto spôsobom postupovať, no neurobil tak do 30.04.2006. Z listiny zo dňa 19.05.2006 označenej ako doplnenie dokladov totiž pôvodný žalobca odstraňoval nedostatok výzvy na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam adresovanej a doručovanej žalovanému v 1. rade až 23.05.2006, o čom svedčí pripojená doručka a čo napokon ani medzi stranami sporu sporné nie je. V prípade žalovaného v 1. rade si žalobca, resp. jeho právny predchodca zákonným spôsobom neuplatnil svoje právo včas, teda do 30.04.2006, čo má za následok preklúziu, teda zánik práva. Výzva doručovaná žalovanému v I. rade neobsahuje údaj katastrálneho územia, tento nedostatok žalobca, resp. jeho právny predchodca neodstránil včas do 30.04.2006, a preto žalobu čiastočným rozsudkom voči žalovanému v I. rade zamietol. Keďže pre formálny nedostatok výzvy na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam má za následok zamietnutie žaloby voči žalovanému v I. rade, nebolo potrebné, aby sa súd zaoberal ďalšími otázkami, čo znamená vyhodnocovanie aktívnej legitímácie žalobcu ako oprávnenej osoby, pasívnej legitímácie žalovaného v I. rade ako povinnej osoby a skúmanie, či sporné nehnuteľnosti prešli do vlastníctva štátu v rozhodnom období a zároveň aj v citovanom zákone uvedeným spôsobom. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 CSP a vychádzal z toho, že žalovaný v I. rade mal vo veci plný úspech, a preto mu bol priznaný nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100%. Pre úplnosť dodal, že súd nevzhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, pre ktoré by úspešnému žalovanému v I. rade nemal byť priznaný nárok na náhradu trov konania. Žalobca je právnickou osobou, v konaní nebolo preukázané, že by sa nachádzal v takej majetkovej situácii, že prípadná náhrada trov konania by mohla byť pre neho likvidačná. Skutočnosť, že v spore sa jedná o reštitučný charakter veci podľa názoru súdu ešte sám o sebe neznamena, že ide o dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalobca mal vedomosť z množstva obdobných vecí, aké sú nevyhnutné základné náležitosti výzvy na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam a napriek tomu i na pojednávaní dňa 21.09.2017 žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu stále zotrval aj zotrval na postoji, podľa ktorého uvedená výzva je formálne perfektná.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca a domáhal sa jeho zmeny tak, že žalobe voči žalovanému v I. rade bude vyhovieť, prípadne vec alternatívne zrušená a vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nesprávne v zmysle § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/ CSP. Uviedol, že pri spracovaní reštitučnej výzvy v tomto konkrétnom prípade nemohol vychádzať z pzkn. vložky z dôvodu, že táto bola na základe skutočností zničená počas vojny. Považoval za potrebné uviesť, že požiadavka písomnej výzvy podľa § 5 ods. 1 Reštitučného zákona nie je obsahom práva na vydanie nehnuteľných vecí, ale len podmienkou vzniku nároku na vydanie vecí, ktorou sa tento nárok zakladá. Ak žaloba bola zamietnutá z dôvodu formálneho nedostatku výzvy, takýto spôsob rozhodovania v reštitučných veciach nie je v súlade s účelom reštitučného zákona, a takéto rozhodnutie vychádza z prísne formalistického výkladu zákona. Za predpokladu, že oprávnená osoba si v lehote do 30.04.2006 uplatnila písomne svoj reštitučný nárok, je takéto uplatnenie postačujúce. Je preto možné konštatovať, že oprávnená osoba si písomnou výzvou, ktorú zaslala povinnej osobe do 30.04.2006 zabezpečila vznik nároku na vydanie vecí, pričom následne už pri existencii tohto práva mohla predmetnú výzvu doplniť z dôvodu, že zák. č. 161/2005 Z. z. obsah výzvy po stránke obsahovej nešpecifikuje.

3. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný v 1. rade, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Vo svojom vyjadrení uviedol, že žalobca odvolacie dôvody bližšie neodôvodnil a obmedzil sa len na ich vymenovanie bez uvedenia konkrétnych pochybení súdu a teda neuviedol, aká vada konania mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré navrhnuté dôkazy súd prvej inštancie nevykonal na zistenie rozhodujúcich skutočností, ktoré skutkové zistenia súdu prvej inštancie považuje za nesprávne, preto tieto odvolacie dôvody považuje žalovaný v I. rade za neopodstatnené a žalobcom nepreukázané. Otázka formálnych náležitostí výzvy na uplatnenie reštitučného nároku bola ustálená judikatúrou súdov Slovenskej republiky, viacerými rozhodnutiami, najmä uznesením Ústavného súdu SR IV. ÚS 150/09 a v ďalšej časti svojho vyjadrenia z tohto rozhodnutia citoval. V predmetnej veci si žalobca vo vzťahu k žalovanému v I. rade uplatnil reštitučný nárok všeobecnou výzvou, celkom jednoznačne mal a mohol konkretizovať v zákonnej prekluzívnej lehote katastrálne územie, kde sa nachádzali pôvodné nehnuteľnosti, ktoré požaduje vydať. Nedostatok konkrétnosti výzvy žalobca odstraňoval až podaním zo dňa 19.05.2006, ktoré po uplynutí prekluzívnej lehoty ku dňu 30.04.2006 už nemohlo zohiť neurčitost' pôvodnej výzvy a nemohlo mať vplyv na zachovanie práva žalobcu.

4. Žalovaný v 2. rade sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Prijatím zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) s účinnosťou od 01. 07. 2016 došlo k zrušeniu zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (§ 473 CSP). Podľa prechodného ust. § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované. Znamená to, že nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikability procesnoprávných noriem a teda sa použije na všetky konania a to i na konania začaté pred dňom účinnosti Civilného sporového poriadku s výnimkami z tohto základného pravidla ustanovenými v § 470 ods. 2 CSP.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania a zistenie, že spĺňa náležitosti § 365 CSP viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi (§ 379 a § 380 CSP) a skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, a preto čiastočný rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav, vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). Odvolací súd sa plne stotožňuje s dôvodmi súdu prvej inštancie uvedenými v napadnutom rozsudku, na tieto poukazuje ako na správne, a preto ich nebude opakovať (§ 387 ods. 2 CSP).

8. Na potvrdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd udáva, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vyčerpávajúco správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad, z ktorých vyvodil svoje právne závery a tieto i primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalobca sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňuje neznamená, že zdôvodnenie rozhodnutia nezodpovedá požiadavkám, ktoré na túto časť rozhodnutia kladie ust. § 220 CSP. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Keďže odvolací súd je v zmysle ust. § 379 a § 380 CSP rozsahom a odvolacími dôvodmi viazaný, preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie len z dôvodov napadnutých v odvolaní. Treba prisvedčiť námietke žalovaného v 1. rade, že i keď žalobca poukázal vo svojom odvolaní na ust. § 365 ods. 1 písm. d/, e/ a f/ CSP, po obsahovej stránke svoje odvolanie z týchto odvolacích dôvodov nespresnil, a preto nebolo ani odvolaciemu súdu zrejmé, z akých dôvodov napáda rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle tohto citovaného zákonného ustanovenia. Obsahovo sa vo svojom odvolaní zamerl len na

skutočnosť, či boli splnené náležitosti výzvy k vydaniu nehnuteľných vecí tak, ako vymedzuje zák. č. 161/2005 Z. z., a preto aj odvolací súd posudzoval, či výzva, ktorou si žalobca uplatnil svoj nárok, spĺňa náležitosti ust. § 5 ods. 1 zák. č. 161/2005 Z. z. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí pod bodom 9. rozsudku podrobne vysvetlil svoje úvahy o tom, ako výzva na uplatnenie reštitučného nároku má spĺňať požiadavky, pričom poukázal na rozhodovacia prax Slovenskej republiky, rozhodnutia Ústavného súdu SR, ako aj rozhodnutia Krajského súdu v Nitre v rozsudkoch sp. zn. 9Co/28/2012 a 25Co/70/2008. Odvolací súd sa s plne pridržiava týchto rozhodnutí a nevidí dôvod, aby sa od ustálenej súdnej praxe odchýlil.

9. V prípade písomnej výzvy podľa § 5 ods. 1 Reštitučného zákona nemožno ustúpiť od požiadavky určitosť tohto jednostranného právneho úkonu ako podmienky jej platnosti v súlade s § 37 OZ, avšak vzhľadom na to, že v § 5 ods. 1 zákona nie je bližšie vymedzený obsah pojmu „výzva a jej náležitosti“, potom na stanovenie minimálnych kritérií pre jej určitosť a platnosť musí sa spravovať takým výkladovým pravidlom, ktoré sleduje naplnenie účelu zákona. Pri výklade jednotlivých ustanovení Reštitučného zákona je potrebné zohľadniť celkový účel zákona, a pri ich aplikácii nemožno vychádzať len z prísneho gramatického ani z reštriktívneho výkladu. Stanovenie minimálnych kritérií pre určitosť a platnosť výzvy nesmie opomenúť ani to, či obsah výzvy je spôsobilý vyvolať zákonodarcom zamýšľané účinky a rovnako je namieste neopomenúť a prihliadnúť na konkrétne okolnosti veci, vrátane subjektu oprávnenej a povinnej osoby. Vzhľadom na uvedené už nemožno pri výzve oprávnenej osoby podľa § 5 ods. 1 zák. č. 161/2005 Z. z. ustúpiť od požiadavky minimálnej konkretizácie nehnuteľností, ku ktorým si oprávnená osoba uplatňuje reštitučný nárok a uvedenia dôvodu, o ktorý ho opiera. Na splnenie požiadavky určitosť výzvy požiadavka minimálnej konkretizácie nehnuteľností je splnená označením príslušnej pzkn. vložky a katastrálneho územia (nález ÚS SR zo 07.07.2010 sp. zn. I.ÚS 12/2010 a z 30.04.2009 sp. zn. III. ÚS 373/2012).

10. Za použitia širšieho výkladu zákona na splnenie požiadavky určitosť výzvy okrem presnej špecifikácie nehnuteľností by postačoval i samotný odkaz na katastrálne územie a pzkn. vložku, prípadne i bez takéhoto označenia len pripojenie listín. Rovnako tak ku výzve neskôr predložená špecifikácia nehnuteľností a predloženie listinných dokladov (najneskôr do 30.04.2006) by nedostatok určitosť zhojili, keď z obsahu výzvy posudzovanom v kontexte s ostatnými listinami by bol zrejмый rozsah uplatňovaného reštitučného nároku. Za takúto výzvu však nemožno považovať výzvu žalobcu, ktorou vyzval žalovaného v 1. rade na navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam v katastrálnych územiach, ktorých takéto nehnuteľností vlastní alebo ich spravuje okrem tých, na navrátenie ktorých ho už vyzýval jednotlivými konkrétnymi výzvami.

11. Posudzujúc výzvu žalobcu v zmysle vyššie uvedených záverov odvolací súd v zhode s právnym názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že tento právny úkon žalobcu nebol určitý a nekonkretizoval ani dôvod navrátenia vlastníctva, keď poukaz na ust. § 3 ods. 1 citovaného zákona nie je postačujúci. Preto nespĺňal zákonom požadované náležitosti výzvy. Keďže žalobca si v zákonnej lehote neuplatnil právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam právne aprobovaným spôsobom vyvolávajúcim účinky uplatnenia si práva, jeho právo v zmysle § 5 ods. 1 zák. č. 161/2005 Z. z. zaniklo. Ak teda súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu voči žalovanému v I. rade, jeho rozhodnutie je vecne správne, a preto ho v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

12. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne i v časti rozhodnutia o náhrade trov konania, a preto i v tejto časti rozsudok ako vecne správny potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému v I. rade priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).